

Voor Wim Heins (1956 - 2017) verbond hout de moderne mens met de oermens

CULTUUR

Rob Velthuis – 19:36, 24 april 2017

▲ Gitaarbouwer Wim Heins, aan het werk. Foto rechts: de jonge Heins. © RV

NASCHRIFT Op intuïtie en gevoel vormde Wim Heins uit blokken hout de prachtigste gitaren, onderwijl filosoferend over het leven.

De geur van vers gezaagd hout kon zijn stemming bepalen. En er zijn nogal wat soorten, duizenden geuren en smaken zoals hij zei. Thuis had de verzamelaar ze in kleine schijfjes in een doos gecatalogiseerd. Daar kwamen die geuren bijeen, van paarden, bossen, kamfer, noem maar op. Oergeuren, zoals ze sinds mensenheugenis in de natuur zijn te vinden.

Dan zijn er de structuren en kleuren, die hij soms zelf kon beïnvloeden. Niet alleen werden

Zijn liefde voor het maken van gitaren mocht groot zijn, de passie voor hout overtrof die

Zie hem met liefde voelen en ruiken aan ruwe stukken hout in de documentaire 'De stem van de gitaar', die de Iraanse vluchteling Massoud Memar Nezhad in 2003 over hem maakte. Hoor Wim vertellen hoe hij eindeloos kon schuren, schaven en frezen aan een blok, dat hoe kleiner het werd 'groeide' naar de goede vorm. Hoe hij daarbij opging in zijn werk en in gedachten werd weggevoerd naar de oorsprong van zijn materiaal, of elders.

Was die kogel waarop zijn beitel stootte van een jager of een soldaat? Hoe waren de omstandigheden waarin dat zeldzame Braziliaanse slangenhout was gegroeid? Tot hij uiteindelijk via het hout filosofeerde over alle aspecten van het leven. Over de nietigheid van de mens, die zich vaak te druk maakt om niets, om banale materie of tijd.

Voor Wim was dat een vanzelfsprekende brug. Zijn liefde voor het maken van gitaren mocht groot zijn, de passie voor hout overtrof die. Niet alleen was hout het materiaal waarmee hij alles kon maken, het was voor hem de verbinding van de moderne wereld met de oermens die al werkte met hetzelfde product.

Prachtig als een vrouw

Hout en muziek brachten de ontheemde Massoud aan het eind van de vorige eeuw naar de gitaarbouwer. Ook voor de vluchteling was hout een metafoor. Hij voelde zich als een boom die was omgezaagd en weggevoerd naar een vreemde wereld. In Iran had hij een film willen maken over Ashig, een dissidente muzikant met zijn zelfgemaakte saz, een snaarinstrument. In Sneek sprak hij veel met Wim, en zag hoe hij uit een boom een gitaar vormde zo prachtig als een vrouw. Daaruit had hij hoop voor zijn toekomst geput.

Handig was hij met zijn twee rechterhanden altijd geweest, mogelijk omdat hij stamde uit een ambachtelijke familie

De verraste wijze waarop Wim reageerde op die bekentenis, was typerend. Het duurde lang voordat hij in de gaten kreeg dat er van ver over de landsgrenzen belangstelling was voor zijn gitaren. Tot hij er niet meer van opkeek als iemand als Jan Akkerman zijn atelier binnenkwam voor een bestelling.

instrument, de gitaar bouwde hij met evenveel liefde. Ze konden haar krijgen zoals ze wilden, desnoods ingelegd met diamanten. Of, zoals voor jazzgitarist Jan Kuiper, met een dubbele set snaren kruislings over elkaar gespannen.

Handig was hij met zijn twee rechterhanden altijd geweest, mogelijk omdat hij stamde uit een ambachtelijke familie. Zijn opa Willem was kleermaker en maakte, net als Wim met zijn gitaren, pakken op bestelling. Ook moeder Geke kon handig kleren maken, en vader Eppie was lasser.

Zingend in de maat

Zijn belangstelling voor muziek werd opgewekt op de lagere school in Wommels. De meester liet de kinderen blokfluit en viool spelen en op wandeltochten zingend in de maat lopen. De muzikale revolutie deed in de jaren zestig de rest. Jimi Hendrix en hardrockbands hadden zijn voorkeur. Staand voor de etalage van een muziekwinkel raakte hij gefascineerd door de aanblik van een elektrische gitaar.

Zelf spelen was een voorwaarde voor zijn vakmanschap, dat gebaseerd was op gevoel, intuïtie en ervaring

Zo'n instrument kon hij zich financieel niet veroorloven. Hij bouwde er zelf een waarmee hij zich urenlang kon terugtrekken op zijn zolderkamer, zittend onder een poster van Che Guevara. Hij verslond literatuur over gitaren en begon te experimenteren met constructies. Zo ontwikkelde hij zich met engelengeduld en boerenslimheid tot gewaardeerd meesterbouwer.

Eigenlijk had hij de vrijheid van het muzikantenleven willen ervaren. Na een aantal jaren brak Wim zijn studie aan het conservatorium echter af. De klassieke opleiding boeide hem niet, een richting 'lichte muziek' was er nog niet. Zijn verknochtheid aan Friesland stond voor een jazzopleiding en verhuizing naar Hilversum in de weg.

Zelf spelen was een voorwaarde voor zijn vakmanschap, dat gebaseerd was op gevoel, intuïtie en ervaring. Met berekenen en meten had hij weinig op. Met zijn broer Eppie (drummer) had hij in een barre winter zijn eerste band opgericht die repeteerde in een leegstaand rusthuis en op een zaterdagavond zijn debuut zou maken op een buurtfeest. Die ochtend stak een doorgedraaide buurman zijn huis in de fik, waarbij ook de aanpalende woning van Wim en zijn toenmalige vrouw Anita in vlammen opging. Dat was het einde van zijn eerste gitaar, en het voorlopige einde van spelen in een band.

doorpswinkel, dat met aanbouwen en de aankoop van het pand eindelijk uitgroeide tot een ruime woning.

De verbouwingen nam Wim zelf ter hand, met uit eiken gezaagde vloerplanken en zelfgemaakte deuren en kozijnen. In 2015 stootte hij zijn winkel af en bouwde in zijn tuin een houten atelier.

Tekst loopt door onder afbeelding

Op intuïtie en gevoel vormde hij uit blokken hout de prachtigste gitaren, onderwijl filosoferend over het leven. © RV

Vrijheid

Slechts kort had Wim in zijn jonge jaren in loondienst gewerkt. Daar was hij de man niet naar, hij had vrijheid nodig om zijn creativiteit kwijt te kunnen. Op een zolderkamer begon hij met het fabriceren van gitaren. Uit het teakhouten tafelblad uit Rinkes Koffiebar in Sneek bouwde hij zijn eerste basgitaar voor een vriend.

Het loonde niet meer om iemand de winkel te laten bestieren, zodat hij ongestoord in zijn werkplaats kon bouwen en dromen

De eerste moeilijke jaren overbrugde hij dankzij het inkomen van zijn vrouw. Met het groeien van zijn houtvoorraden dijde zijn zaak in Sneek uit, tot na een aantal verhuizingen een vier verdiepingen hoog pakhuis werd aangekocht. In dat oude, gestripte pand bouwde hij een opslagruimte, werkplaats en winkel.

Hij verkocht er exclusieve fabrieksgitaren en aanverwante artikelen en bouwde op bestelling. Tot internet zijn intrede deed en de gitaren niet meer als warme broodjes wegvlogen. Het loonde niet meer om iemand de winkel te laten bestieren, zodat hij ongestoord in zijn werkplaats kon bouwen en dromen.

paden, of over de Dossenplaat van zijn gebede. Ook naar zijn werk ging Wim het beste voet, door weer en wind. Of hij liep even bij moeder in Wommels langs, elf kilometer verderop. Nooit liet hij zich opjagen, tijd speelde geen rol.

Zelfs toen zijn nieuwe atelier was voltooid en hij ongeneeslijk ziek bleek, bleef hij relaxed en nuchter als altijd

Evengoed genoot hij als een Bourgondiër van eten, drinken en gezelligheid. Met vrienden bezocht hij concerten, voetbalwedstrijden (Heerenveen), musea en gitaarbeurzen. Wekelijks was het kaatsen doen of kaatsen kijken. En hij speelde in de Ginhouse Blues Band, desnoods op bas als hij daarmee de band overeind kon houden. Altijd ging het om het sociale aspect, het mocht niet in werken ontaarden. Zoals ook het bouwen van gitaren uit passie voortkwam.

Wipte er familie of een vriend bij zijn zaak aan, dan gooide hij gerust de boel op slot om naar een terras te gaan. Of hij dan geen belangrijke klant kon missen? Welnee, die belangrijke klant zou hij voor hetzelfde geld op dat terras kunnen ontmoeten.

Velen zagen hem zoals Massoud in zijn winkel of werkplaats als een sociaal bindmiddel, als een mentor vol levenslessen die iedereen in zijn waarde liet. Hij was tegen de gevestigde orde, maar zou er nooit tegenaan schoppen.

Met zijn filosofische inslag had hij voor alles een relativerend woord. Zelfs toen zijn nieuwe atelier was voltooid en hij ongeneeslijk ziek bleek, bleef hij relaxed en nuchter als altijd. Leven en dood, hij noemde ze twee kanten van hetzelfde muntje.

Wim genoot zelfs van de noodgedwongen verkoop van zijn houtvoorraad, het maakt hem bewust van alle kennis die hij over het materiaal had opgebouwd. En hij was niet bang voor de dood, wel voor de klap die zijn vrouw en kinderen te wachten stond.

Willem Heins werd op 13 april 1956 geboren in Wommels en overleed op 11 maart 2017 in Ysbrechtum.

Trouw.nl is vernieuwd. Ter kennismaking mag u nu gratis onze artikelen lezen.

Gekraakte waterkokers zijn een groeidend gevaar

SAMENLEVING

Het
'internet
der
dingen'
is
slecht
beveiligd.
Misbruik
leidt
tot
steeds
grotere
problemen.

Het gaat weer beter met de bijen

GROEN

Een
paar
jaar
geleden
stierf
nog
20
procent

bijen
in
de
winter.
Nu
is
dat
14
procent.

De Noordelijke Ijszee is mogelijk voor 2040 ijsvrij

GROEN

Het
smelten
van
het
poolijs
gaat
nog
sneller
dan
werd
aangenomen,
blijkt
uit
onderzoek
naar
de
dikte
van

Vereeuwigd geluk in een zelfportret

SAMENLEVING

Het
is
woensdagochtend
net
na
negenen
en
ik
loop
het
schoolplein
op.
Links
van
me
zie
ik
een
meisje.
[...]

Tegenvallers stapelen zich op voor president Trump

de
Amerikaanse
president
Donald
Trump
dinsdag
bepaald
niet
mee.
Eerst
kreeg
hij
te
horen
dat
er
voolopig
geen
geld
is
voor
de
bouw
van
een
muur
op
de
grens
met
Mexico
en
vervolgens
blokkeerde
een
rechter
Trump's
decreet
over
het

van
zogenoemde
'sanctuary
cities'.

Hoogspanning rond Noord- Korea

DEMOCRATIE

Wereldleiders
vliegen
rond
en
bellen
zich
suf
om
de
spanningen
rond
Noord-
Korea
te
bezweren.
Ze
houden
met
alle
scenario's
rekening.

Trouw Apps

© 2017 de Persgroep Nederland B.V.
Alle rechten voorbehouden

De Persgroep Nederland is onder andere uitgever van
het [AD](#), [de Volkskrant](#), [het Parool](#) en [Trouw](#)